

2 000 jaar oude schatten

Romeinse sporen - Vestiges romains - Römische Spuren

Wie in Europa de geschiedenis van een land onderzoekt, stuit vroeg of laat op "de Romeinen". Ze hebben zonder twijfel tot op de dag van vandaag invloed op de Europese bevolking. Laten we eens op onderzoek uitgaan in onze eigen regio.

1 Waar bevinden zich jullie dichtstbijzijnde Romeinse bouwwerken (opgravingen, resten van gebouwen en muren)? Leg uit hoe je met behulp van deze bouwwerken iets te weten kunt komen over het verleden.

2 Welke steden van nu horen bij de Latijnse namen op de kaart? (afb. 5)

Afb. 1 - De Romeinen hadden zelfs al vloerverwarming (hypocaustum)!

ruim 2 000 jaar geleden met zijn Romeinse troepen aankwam in de Euregio, leefden hier vooral Germaanse stammen.

Maar er zijn natuurlijk ook talrijke zichtbare sporen. Dit zijn voor geschiedkundigen (historici) belangrijke bronnen om iets te weten te komen over het dagelijkse leven uit die tijd. Resten van straten en oude mijlpalen vertellen ons iets over transportroutes en afstanden. Aan belangrijke kruisingen lagen bijv. de grotere steden Heerlen (toen Coriovallum) en Tongeren (Atuatuca Tungrorum). Hier zijn o.a. overblijfselen van stadsmuren, amfiteaters, pleinen, tempels en badhuizen gevonden. In Zülpich (Tolbiacum) staat nog een goed bewaard gebleven badhuis en ook de thermale bronnen in Aken waren voor de Romeinen een reden voor een geneeskrachtig bad. In de Eifel staat zelfs nog een Romeins aquaduct, een waterleiding uit steen.

De Latijnse naam voor Maastricht, "Mosae traiectum" ("brug over de Maas"), doet al iets vermoeden: grote rivieren, zoals de Maas en de Rijn, konden in die tijd met veel moeite worden overgestoken. Bruggen waren moeilijk om te bouwen. Ze kwamen dus maar weinig voor en waren daarom waardevol. Een stenen brug, zoals in Maastricht, was iets heel bijzonders.

Archeologen, mensen die belangrijke wetenschappelijke opgravingen doen (maar daarmee ook vaak grote bouwprojecten vertragen!), vinden steeds weer interessante dingen. Plattegronden van gebouwen geven een idee van hoe groot de huizen vroeger waren. Alledaagse voorwerpen verraden hoe de mensen toen aten, dronken, werkten en speelden (afb. 2). Ook al was alles toen heel anders: de

Afb. 2 - Bordspel, ca. 1 800 jaar oud. De stenen werden in Zülpich gevonden.

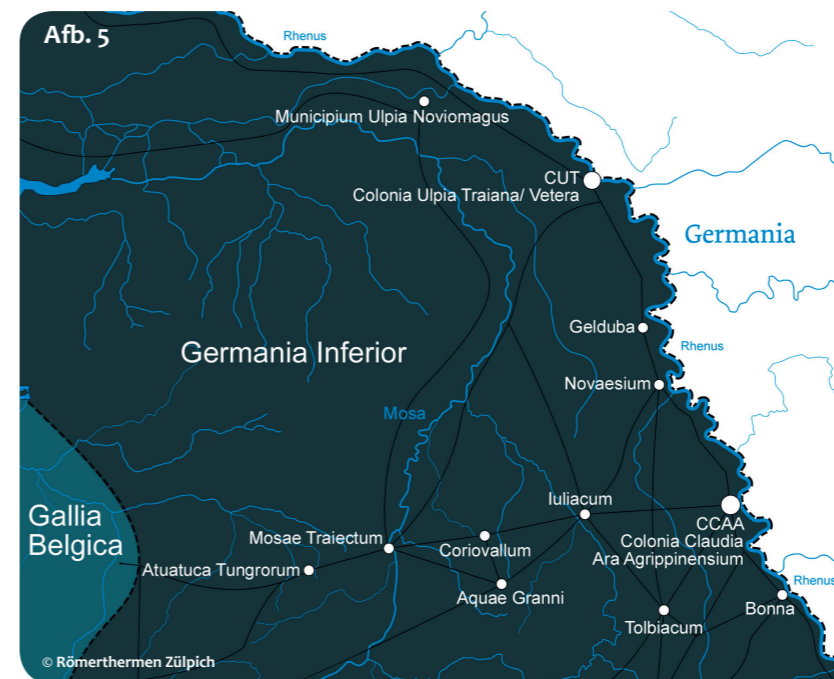

Afb. 3 Munten helpen door inscripties en afgebeelde keizers (Valentinianus III) vaak bij de datering.

behoefden van toen verschilden helemaal niet zo veel van die van nu.

Julius Caesar was trouwens de eerste bekende veldheer in onze omgeving. Zijn leger leed een zware nederlaag tegen de troepen van stamhoofd Ambiorix, waarvoor in Tongeren een monument is opgericht. Uit Caesars geschriften zijn we veel te weten gekomen over deze tijd. Vooral het vastleggen van jaartallen, de datering, wordt dankzij schriftelijke bronnen, dit zijn teksten, vaak gemakkelijker. Ook gevonden munten zijn vaak een grote hulp (afb. 3).

Talen, wegen, bouwwerken, alledaagse voorwerpen, teksten ... Wat zouden de mensen over 2 000 jaar nog van ons vinden?

Afb. 5

Romeinse sporen vind je in drie mooie musea bij ons in de buurt:

- Thermenmuseum Heerlen (thermenmuseum.nl, Abb. 6)
- Gallo-Romeins Museum Tongeren (galloromeinsmuseum.be)
- Museum der Badekultur (roemerthermen-zuelpich.de)

VERDAMMT LANG HER
ÇA FAIT UN BAIL
LANG GELEDEN

Woorden die eindigen op "-tie" (zoals "informatie") komen meestal uit het Latijn en zien er in andere talen ongeveer hetzelfde uit. In het FR en het DE eindigen deze woorden op "-tion" (Information).

Afb. 4 - Dit soort baden stond in publieke badhuizen. Hier trof men elkaar en maakte een praatje.

Zeer interessant: korte animatiefilms en een virtuele 3D-reis door "de omgeving van Xanten in de oudheid" (xanten.afg.hs-anhalt.de, klik op "System mit Filmen starten")

Afb. 6 - Grote en goed bewaard gebleven vondsten zoals de Thermen in Heerlen zijn zeer zeldzaam en worden daarom druk bezocht!